

SIDE 12: ALDRIG FOR SENT

SOS-MØDRENES OMSORG
HELER BØRNS TRAUMER

SIDE 4:
**Sådan påvirker
corona hverdagen i
SOS-børnebyerne**

VI PASSER PÅ BØRNENE

Mens disse ord skrives, er befolkninger over hele kloden angrebet af coronavirusen. USA, England og Brasilien er blandt de lande, der har mistet titusindvis af menneskeliv til corona. I skrivende stund tyder det på, at Afrika ikke bliver så hårdt ramt sygdomsmæssigt, men rammes virkelig hårdt økonomisk. Millioner af afrikanere lever af at sælge varer på gaden, job der ikke lader sig gøre pt. på grund af coronarestriktioner.

I vores børnebyer verden over er omsorg for børnene og for hinanden altid i højsædet. Den omsorg bliver endnu vigtigere i en hverdag, hvor corona har smittet så mange mennesker på verdensplan. Også i denne tid passer vi på børnene: SOS-mødre og -medarbejdere har fokus på hygiejne, og vi har ekstra fokus på omsorg overfor de børn, der forståeligt bliver bange for både selve sygdommen og de mange restriktioner i dagligdagen.

Mens det er relativt let at lukke børnebyerne for omverdenen, står vi overfor andre udfordringer, når vi hjælper børn og deres familier i byerne, slumområderne eller de fattigste landområder. Her arbejder SOS Børnebyerne med at forebygge smitte med coronavirus gennem oplysningskampagner om hygiejne og ved at sikre forbedret adgang til vand, sanitet og håndhygiejne samt adgang til læge eller medicin der, hvor det er muligt. Vi uddeler mad, hygiejnepakker og masker til familier, der ikke ellers har adgang til dette. Vi sørger også for, at børn får en plejefamilie eller en plads i en børneby, hvis de vigtigste familiemedlemmer dør, så børnene ikke efterlades alene.

Midt i det corona-stormvejr, verden befinder sig i, kan jeg endnu engang konstatere, at vi i SOS Børnebyerne har verdens bedste støtter i medvind og modvind. Så tidligt som i april oplevede vi, hvordan I trådte til for hjælpe de børn i verden, der er allerdårligst stillede og derfor har ringere beskyttelse imod at blive syge. I denne tid, hvor mange danskere rammes økonomisk eller helbredsmæssigt, oplever vi ikke bare trofasthed men ligefrem en støt stigning i antallet af faddere. Faktisk har SOS Børnebyerne, når det kommer til tilgang af faddere, haft den bedste april og maj i fem år.

Det er flot i sig selv men endnu mere imponerende, når man tænker på, at vi er midt en tid med stor usikkerhed for mange mennesker. I skal vide, at vi er dybt taknemmelige for jeres loyale støtte, for vi har endnu mere brug for jer nu end nogensinde før. Med jeres hjælp gør vi i SOS Børnebyerne det, vi er allerbedst til: At passe på børnene. ■

Mange hilsner

Mads Klæstrup Kristensen
Direktør, SOS Børnebyerne.

”

Midt i det corona-stormvejr, verden befinder sig i nu, kan jeg endnu engang konstatere, at vi har verdens bedste støtter i medvind og modvind

Hvis du har lyst til at støtte SOS Børnebyernes arbejde ekstraordinært med at hjælpe ofre for coronavirus, kan du give et bidrag på mobilepay

**MOBILEPAY
11386**

INDHOLD

04 // HVERDAG MED CORONA

Se hvordan børnene i SOS-børnebyerne klarer hverdagen med corona

07 // FADDERGUIDE

Corona forsinker posten og lukker for besøg i børnebyerne

08 // MIT YNDLINGSSTED I BØRNEBYEN

Nyd den smukke fotoreportage fra en børneby i Laos

10 // ÅRETS NØGLETAL

Se de vigtigste tal fra SOS Børnebyernes årsrapport 2019

11 // SÅ STOR ER JEG

Mød tvillingerne Naol og Beki, der bor i børnebyen i Jimma

11 // BAZAREN

Støt børnene med sjove, smukke Tinga Tinga-blyanter

12 // DET ER ALDRIG FOR SENT

Omsorg og tryghed kan hele sår hos børn med traumer

15 // MORS MAD

SOS-mor Tania har lækker Gallo pinto på menuen

15 // ORDJAGT

Find og vind: Vi trækker lod om farvestrålende nøgleringe

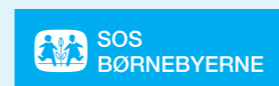
04

12

15

FØLG SOS BØRNEBYERNE PÅ:

ANSVARSHAVENDE
Peter Hermann Kamph

REDAKTION
Pernille Yde Honoré

FORSIDEFOTO
Pearl Sandhu

BAGSIDEFOTO
Sébastien Taylor

TRYK
Stibo. Oplag: 72.900

GRAFISK DESIGN OG PRODUKTION
Ida Egedal

BILLEDPOLITIK
SOS Børnebyerne ønsker at beskytte børnene. Det betyder blandt andet, at vi ændrer børnenes navne, så børnene ikke bliver genkendt. SOS Børnebyernes regler er i overensstemmelse med EUs regler om databeskyttelse. Rina på forsiden bor i børnebyen Dhaka i Bangladesh. Læs om hende på side 6.

UDGIVER
SOS Børnebyerne Danmark
Amerikavej 15 C, 2. sal
1756 København V.

Tlf.: 33730233
E-mail: info@sosbornebyerne.dk
Gironr.: 8 03 24 40

En ny hverdag i BØRNEBYEN

Tekst: Pernille Yde Honoré · Foto: Katerina Ilievska, Pearl Sandhu og SOS Børnebyerne

Coronavirus har ændret vores hverdag fra Nyborg til Nairobi. Verden over vasker vi hænder, i nogle lande bærer man mundbind og vi holder afstand. Det gælder også i børnebyerne, hvor fokus som altid er på omsorg for børnene.

I begyndelsen af året kom coronavirus til Europa. En virus med udspring i Wuhan i Kina, som nu har spredt sig til det meste af kloden. Der er stor forskel på, hvordan hverdagen har ændret sig i de lande, hvor SOS Børnebyerne arbejder. For eksempel er andre asiatiske lande end Kina ikke så hårdt ramt, mens man på nuværende tidspunkt forventer, at de 54 afrikanske lande

vil blive hårdt ramt af coronavirussen. Ikke så meget af selve sygdommen som af konsekvenserne i form af sult, mangel på lægehjælp på grund af det pres, der bliver på sundhedssystemerne, og af de samfundsmæssige konsekvenser.

I børnebyerne er omsorg for børnene og for hinanden altid i højsædet, og også i denne tid passer vi ekstra

godt på børnene. I alle børnebyer bliver børnene holdt hjemme for at undgå smitte. Børnene kan ikke komme i skole, så de bliver undervist hjemme, og der er aktiviteter på børnebyens arealer for børnene hver dag. Børnene har generelt taget situationen flot, selv om de

savner skole, venner og en almindelig hverdag, ligesom børn i Danmark har gjort det i løbet af foråret.

Her kan du læse situationsrapporter fra børnebyer forskellige steder i verden.

Etiopien

”JEG HÅBER, DET ER OVERSTÅET SNART”

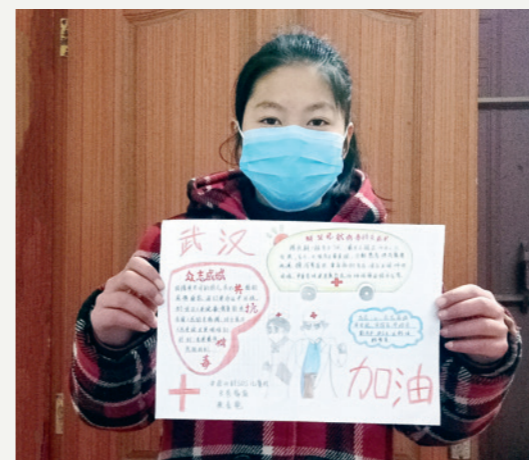
Børn i børnebyen Jimma i Etiopien bruger tiden hjemme på at lave lektier, lege og at lære at cykle.

Chaltu på 8 år (billedet):

”Jeg har hørt mange gange, at coronavirus er en farlig sygdom, men min mor siger, at det kan undgås ved at tage de nødvendige forholdsregler. Så jeg lytter meget efter det, jeg får at vide, og forsøger at beskytte mig mod virussen. Jeg bliver hjemme og studerer. Min mor holder øje med, at jeg vasker mine hænder ordentligt. Jeg savner skolen og mine venner, og jeg håber, at vi snart kommer i skole.”

Ayantu på 16 år:

”Jeg har ikke gået i skole i de sidste tre uger på grund af coronavirus. Jeg bruger tiden til at lære at cykle – noget jeg altid har ønsket mig at kunne. Jeg ville ønske, at der ikke var coronavirus i vores land, men vi prøver at få det bedste ud af den tid, vi bruger herhjemme. Jeg deltager i forskellige aktiviteter som at hjælpe min mor med praktiske opgaver. Der er plakater i børnebyen om virussen, og hvordan vi kan undgå at blive smittede. Jeg følger reglerne, så godt jeg kan.”

Kina

DET BEGYNDTE I KINA

De 10 børnebyer i Kina var de første til at lukke mod omverdenen og lave strenge foranstaltninger for at beskytte børn og personale mod coronavirus. På billedet viser en pige i en børneby børnenes egen oplysningskampagne, som de har lavet ved at tegne og skrive aviser om coronavirus og hvordan man kan beskytte sig selv. Børnebyen Nanchang ligger tættest på Wuhanprovisen, hvor coronavirussen har sit udspring.

Se videoen:

Italien siger tak

sosbornebyerne.dk/regnbuehilsen

Italien

REGNBUEER TIL BØRNENE

Italien blev som det første land i EU hårdt ramt af coronavirusen, som spredte sygdom og død i en befolkning, der tæller mange ældre mennesker. Over to millioner italienere er over 85 år, og erfaringerne viser, at ældre mennesker er hårdest ramt af coronasmitte. De voldsomme konsekvenser – næsten 35.000 italiener er døde af coronavirus – gjorde mange børn i Italien angst. Det resulterede i regnbuebevægelsen, hvor børn over hele landet tegnede regnbuer med mottoet "andrà tutto bene" – alt bliver godt igen – for at holde modet oppe. I de seneste måneder er det strømmet ind med tegninger til SOS Børnebyerne i Danmark, som vi har sendt videre til børnebyerne i Italien, så de ved, vi tænker på dem. Tusind tak for alle de flotte tegninger!

ikke ved det med sikkerhed. Jeg har været hjemme så længe nu, at jeg savner mine skolevenner og mine lærere. Jeg håber, jeg snart kan vende tilbage til skolen."

Bangladesh

"JEG SAVNER SKOLE OG VENNER"

Rina er 8 år og bor i SOS-børnebyen Dhaka i Bangladesh. Hun var glad for at få "ferie" i begyndelsen, men nu tæller hun ned til, at skolen åbner igen.

"Da jeg hørte om coronavirus allerførste gang, troede jeg, at det bare var en anden slags forkølelse. Så fortalte min mor mig, at jeg skulle vaske mine hænder ofte, og at jeg ikke længere kunne lege med mine venner fra skolen. Skolen lukkede, og vi er alle hjemme nu. Først var jeg glad for at få ferie. Lukningen af skolen og nye oplevelser med virtuel undervisning var nyt og spændende. Det var også dejligt at hjælpe min mor i køkkenet. Jeg behøvede ikke at stå tidligt op om morgenen for at nå i skole. Det var som en anden slags sommerferie.

Men nu er der gået mange uger på denne måde. Jeg bliver ved med at spørge min mor, hvornår det er slut, og selvom hun siger "snart," kan jeg godt mærke, at hun

Peru

SELDAS FAMILIE BRUGER TIDEN SAMMEN

Selda er SOS-mor til seks børn. De bor i børnebyen Juliaca i det sydlige Peru. Børnebyen ligger 3.825 meter over havets overflade lige ved den berømte Titicaca-sø. Selda har lavet et fotoalbum til hver af sine seks SOS-børn. På grund af lukningen af børnebyen og børnenes skole har de masser af tid sammen. Familien bruger tiden på at føje nye billeder til albummene, se på portrætter af andre børn i familien og billeder af skoleaktiviteter, fødselsdage og udflugter – alle de ting, de savner og glæder sig til at gøre sammen igen. De bruger også tiden sammen på at spille spil, f.eks. "Matador." ■

LANDSINDSAMLING FLYTTET TIL DEN 20. SEPTEMBER

For at følge sundhedsmyndighedernes retningslinjer valgte vi i SOS Børnebyerne at flytte vores landsindsamling til efteråret. Kom og gå en søndagstur med os den 20. september for at samle ind til verdens udsatte og forældreløse børn.

SÅ NEMT ER DET

- ♥ Du kan selv vælge din rute, når du tilmelder dig
- ♥ Du modtager indsamlingsbøtten i postkassen ca. to uger før indsamlingen
- ♥ Du samler ind to-tre timer søndag den 20. september mellem kl. 10 og 18
- ♥ I dagene efter indsamlingen afleverer du indsamlingsbøtten i banken eller på et af vores afleveringssteder

Tilmeld dig på sosindsamling.dk eller ring til SOS Børnebyerne på 33 73 02 33.

ER DU ALLEREDE TILMELDT?

Har du allerede tilmeldt dig som indsamler til den 17. maj, har vi sendt dig en e-mail med den nye dato. Du beholder selvfølgelig den rute, du allerede har tilmeldt dig.

FADDERGUIDE**CORONA FORSINKER POSTEN**

Mange lande i verden er lukkede i forskellig grad for at undgå, at smitte med coronavirus spredt sig. Det gælder også en række af de lande, som SOS Børnebyerne arbejder i. Derfor kan du desværre opleve, at kommunikationen med dit fadderbarn eller børneby er begrænset i øjeblikket. Det er en god idé at vente med at sende hilsener til dit fadderbarn eller -by, til breve igen kan komme frem til børnebyerne. Vi oplyser løbende om situationen og fortæller, når der igen er mulighed for at sende breve.

RAPPORT OM BØRNEBYEN TIL SOMMER

Coronasituationen betyder også, at vi har byttet om på indholdet i de rapporter, du modtager som fadder. Når vi skriver sommerrapporten, rejser den lokale fadderskabsmedarbejder ud til børnebyerne og interviewer hvert enkelt barn. Det er en ressourcekrævende proces, og i øjeblikket bruges kræfterne på at sikre en god hverdag for børn og voksne

trods restriktioner på grund af corona. Derudover er mange børnebyer lukkede og modtager ikke besøg. Derfor får du i år information om børnebyen i sommerrapporten og information om dit fadderbarn i vinterrapporten.

BØRNEBYERNE ER LUKKEDE FOR BESØG

De fleste børnebyer er lukkede for omverden for at undgå coronasmitte, og børnene bliver undervist og laver alle aktiviteter hjemme. Lukningen betyder, at børnebyer i alle lande også er lukkede for besøg af faddere indtil videre. Læs mere på sosbornebyerne.dk/fadderguide

**Har du spørgsmål?
Kontakt os på
33 73 02 33 eller
info@sosbornebyerne.dk**

Mit yndlingssted i børnebyen

I SOS-børnebyen i Luang Prabang i Laos har børnene og lederen af børnebyen vist os deres yndlingssteder. Her fortæller de, hvorfor de holder mest af netop disse steder. Fotoserie af Lars Just

BADET. "Boblerne er det sjoveste i badet, men jeg bliver nødt til at lukke øjnene, så jeg ikke får sæbe i dem. Jeg kan også godt lide, at det er koldt og friskt. Nogle gange er jeg i bad i rigtig lang tid, fordi jeg leger med bolde. Jeg elsker også at svømme, men vandet i badet er desværre for lavt til, at jeg kan gøre det." – Nood

Øverst t.v.

I SKYGGEN UNDER HUSET.

"Her er stille og køligt, når vinden kommer. Jeg sidder her mest om formiddagen og om eftermiddagen sammen med mine venner. Vi snakker om skole, om spil og nogle gange er en af mine katte med. Den ene kat hedder Speed, fordi den er meget hurtig." – Olina

Øverst t.h.

UNDER TRÆET. "Mit yndlingssted er bordet under det store træ tæt på fodboldbanen. Børnene ved, at de altid kan komme til mig, hvis noget trykker dem, eller hvis de er kede af det. Så tager jeg dem med herved. Det er et trygt og roligt sted, hvor vi kan sidde i fred og ro og snakke om personlige emner."

– Davone, leder af SOS-børnebyen

I MIN MORS ARME. "Jeg elsker at være på mit værelse, når min mor putter mig. Jeg elsker, når hun krammer mig og lægger tæppet over mig. Det er det bedste sted i børnebyen." - Keo

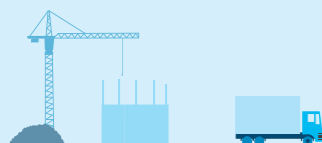

GÅ PÅ OPDAGELSE:

Se videoen af Nood og Søren og Susanne Pilmarks møde i børnebyen: sosbornebyerne.dk/gaapaadagelse

SE DE VIGTIGSTE TAL I SOS BØRNEBYERNES ARBEJDE

Her giver vi dig et kort overblik over indsamlede midler, og du kan også se, hvad pengene går til. I selve årsrapporten kan du læse masser af gode artikler om SOS Børnebyernes arbejde. Se hele årsrapporten her: sosbornebyerne.dk/noegletal

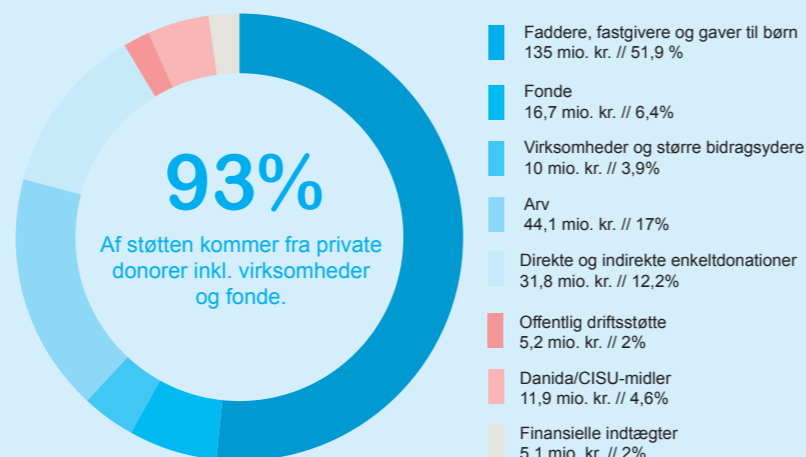
6,1%

I ADMINISTRATIONSPROCENT

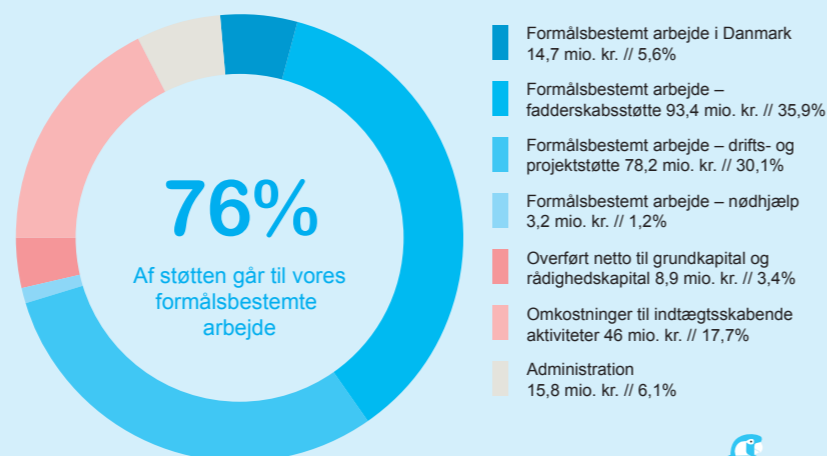
I SOS Børnebyerne bestræber vi os på at være effektive og omkostningsbevidste. Vores målsætning er at bruge maksimalt 10% af de indsamlede midler til administration.

INDTÆGTER. Her kom indtægterne fra i 2019

UDGIFTER. Det gik pengene til i 2019

VORES INDSATSER I HELE VERDEN

713 UNGDOMSINDSATSER støtter unge til et selvstændigt liv

575 FAMILIEINDSATSER hjælper familier tage sig af deres børn

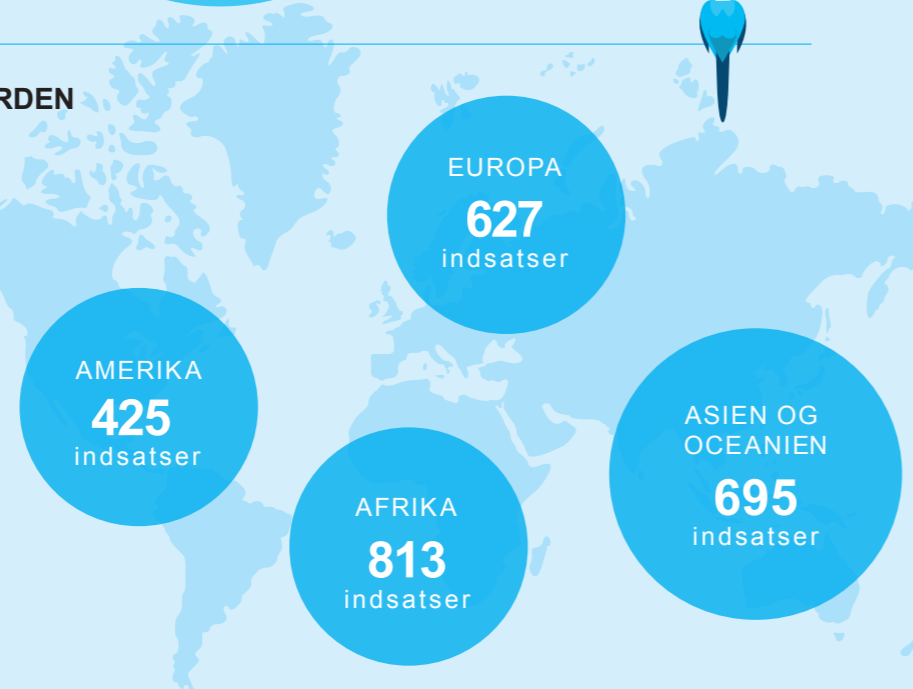
559 SOS-BØRNEBYER, hvor børn vokser op i et kærligt hjem

452 BØRNEHAVER, skoler og erhvervsuddannelsescentre til børn, unge og voksne

166 SOCIALCENTRE familierådgivning og støtte

36 NØDHJÆLPSINDSATSER hjælper familier i humanitære kriser

59 LÆGEKLINIKKER sikrer adgang til sundhedspleje

Se Naol og Beki fortælle, hvordan de klarer sig derhjemme i denne tid, hvor deres skole er lukket på grund af coronavirus. sosbornebyerne.dk/tvillinger

Foto: Lars Just

SÅ STOR ER JEG

De etiopiske tvillinger Naol og Beki blev født to måneder for tidligt. De var så små, at deres SOS-mor, Bizunesh, kunne holde dem i sine håndflader, og hun frygtede, at de ikke ville overleve. Især den lille pige, Beki, vejede bekymrende lidt; blot 1.300 gram. Naol og Beki var kommet til børnebyen i Jimma, fordi deres mor døde umiddelbart efter fødslen.

Bizunesh har taget sig af Naol og Beki, siden de var spæde, og de havde brug for meget omsorg og hjælp. "De har en helt speciel plads i mit hjerte," siger hun. Bizunesh er sikker på, at de klarede sig imod alle odds,

fordi de havde hinanden. "At blive sammen med sine søskende er afgørende. Det kan give børnene en fornemmelse af sikkerhed og trivsel."

Nu er Naol og Beki seks år gamle og meget aktive. Naol elsker at spille fodbold med sine venner, og Beki elsker at synge og danse til traditionel etiopisk musik.

SOS Børnebyerne har fundet Naol og Bekis far. Børnene har kontakt med ham, men han kan ikke tage sig af dem på nuværende tidspunkt. I mellemtiden trives børnene hos SOS-mor Bizunesh.

100 kr.

BAZAREN

Skriv og støt

Disse smukke og sjove dyreblyanter er håndlavet af et kunstnerkooperativ i Tanzania, der arbejder med stilarten Tinga-Tinga. Den farverige Tinga Tinga-stil er skabt i Dar es Salaam i Tanzania og bruger ofte motiver af landets kendte dyr. Når du køber blyanterne, støtter du samtidig SOS Børnebyernes arbejde for verdens mest udsatte børn. Vælg mellem tre forskellige blyanter for 60 kr. eller fem forskellige for 100 kr.

Køb dem her: sosbornebyerne.dk/shop

William er i trykthed hos sin SOS-mor Oluyemi. Hendes omsorg har ændret Williams liv

Det er aldrig for sent

Tekst: Pernille Yde Honoré · Foto: SOS Børnebyerne Nigeria

I SOS Børnebyerne møder vi børn med så tunge skæbner, at man kan tvivle på, om det lykkes dem at få et godt liv. Men det kan lykkes, siger Pernille Darling Rasmussen, speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri. Selv med en barndom med omsorgssvigt og misbrug kan børn få et godt liv, hvis de får omsorg og trykthed. SOS-mødrene står klar med åbne arme, store hjerter og en solid uddannelse til at tage sig af netop de børn.

“Min mor plejede at læse alfabetet højt og sige, at jeg skulle gentage efter hende. Hvis jeg ikke kunne huske bogstaverne, slog hun mig og ville ikke give mig mad resten af dagen. Om natten vækkede hun mig, og så skulle jeg remse tal op. Nogle gange kunne jeg ikke huske alle tallene, og så tvang hun mig til at sove stående hele natten.”

Sådan fortalte William om sit liv, da han som syvårig i 2013 kom til SOS-børnebyen Owu-ljebu i Nigeria efter at have levet det meste af sit liv på gaden med sin lillebror og deres psykisk syge mor.

William lever i dag i trykthed i børnebyen. Men for syv år siden kunne man i den lille by Epe i det sydvestlige Nigeria dagligt se William og hans lillebror Samuel vandre rundt i gaderne med deres aggressive mor, mens de tiggede mad, tøj og penge. At William skulle tigge på

gaderne betød også, at han flere gange kun lige undslap at blive kørt ned af hensynsløse bilister. Williams mor så til på afstand. Nogle gange råbte hun ad ham eller kastede sten efter ham for at kontrollere, at han var i gang med at tigge penge. På en god dag kunne William tigge penge nok, til at familien kunne spise, andre dage sultede de eller gik på jagt efter madrester på en losseplads i nærheden. De var tvunget til at spise det, de fandt, også selv om maden var forrådnede.

MARERIDT OG ANGST

“Jeg var ikke glad, men jeg vidste ikke, hvad jeg skulle gøre. Jeg ville løbe min vej men vidste ikke, hvor jeg skulle tage hen,” fortalte William, da han kom til børnebyen, efter at socialmedarbejdere havde fået kontakt med ham på gaden og henvist ham til SOS

Når man hører om Williams og hans lillebrors liv, der har været fyldt med vold, usikkerhed, sult og angst, kan man fristes til at tvivle på, om de kan få et godt liv. Men det kan lykkes at få et godt liv, hvis man opfylder nogle helt bestemte betingelser

- Pernille Darling Rasmussen
speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri

Efter nogle hårde år på gaden bor Samuel, Williams lillebror, i dag i børnebyen med William.

Børnebyerne. William var syv år, underernæret og med udslæt og bylder på hele sin lille krop som en konsekvens af mangel på omsorg og sund mad.

Han var også tydeligt mærket af det hårde liv på gaden. Han skreg i søvne om natten og vågnede og spurgte sin SOS-mor, Oluyemi: “Mor, skal vi ud på gaden i dag?” William spurgte også, om det tøj, hans SOS-mor lagde frem til ham, virkelig var hans, og om hans seng kun var til ham.

Oluyemi tog sig god tid til at svare på alle de mange spørgsmål og fortalte ham om, hvordan det er at være en del af en almindelig familie. William fortalte hende også om en hændelse på gaden, hvor en gruppe unge mænd forsøgte at kidnappe ham og lillebror Samuel, da de og deres mor sov foran en lille butik. Oluyemi beroligede ham med, at han var i sikkerhed i sin SOS-familie, og at ingen ville gøre ham ondt der.

OMSORG VENDER DET HELE

Når man hører om Williams og hans lillebrors liv, der har været fyldt med vold, usikkerhed, sult og angst, kan man fristes til at tvivle på, om de kan få et godt liv. Men det kan lykkes at få et godt liv, hvis man opfylder nogle bestemte betingelser, siger Pernille Darling Rasmussen, speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri. Hun har forsket i børns tilknytning til forældre eller primære omsorgspersoner.

“Børn som William skal have omsorg og forståelse, også når de reagerer negativt og er frustrerede. De skal møde omsorg og forståelse igen og igen og erfare, at de voksne er der for at hjælpe og støtte. Alle de nye, positive oplevelser med hans SOS-mor kan med tiden afløse Williams mange, dårlige erfaringer med, at voksne ikke er til at stole på,” siger Pernille Darling Rasmussen, der understreger, at den positive udvikling ikke sker fra den ene dag til den anden.

“William har haft brug for en rigtig god, stabil familie. Han skal have erfaringer med, at voksne ikke er skræmmende og uforudsigelige. Han kan også

selv have uforudsigelige reaktioner: Børn med så traumatiske oplevelser kan i en presset situation begynde at grine, tale om noget andet eller vende opmærksomheden indad,” siger Pernille Darling Rasmussen.

I SIKKERHED I SOS-FAMILIEN

William er i sikkerhed nu hos sin SOS-familie. Han får kærlighed og omsorg og er sammen med børn på samme alder i familien og i skolen.

“Det er helt almindeligt, at der går et stykke tid, hvor William vil forvente at få samme behandling, som han har fået af sin egen mor. Børn som William tager ikke nødvendigvis imod den nye omsorg og kærlighed med kyshånd. Han kan sagtens have en masse forbehold indeni, som ikke umiddelbart er til at få øje på. Det tager år, hvor han stille og roligt begynder at tro på sin SOS-mor og samler nok positive erfaringer ind til at kunne sige ‘Jeg kan regne med de voksne’,” siger Pernille Darling Rasmussen.

Det er helt afgørende, at børnene får lov til at reagere. Den omsorg, som William mødte, da han flyttede ind hos Oluyemi, gav ham plads til at få nye erfaringer.

“Et traumatiseret barn, der har oplevet voldsomme svigt, vil teste, om de voksne kan holde til barnets måde at reagere på. Det vigtige er, at den voksne bevarer roen, uanset hvordan barnet opfører sig. Det er helt afgørende, at barnet ser, at der er en på broen, der styrer det her skib. Disse principper gælder for alle børn. Det er den voksnes ro i situationen, der regulerer barnet. På den måde lærer William af sin SOS-mor og de andre voksne, at han er god nok, som han er, og kan forvente at blive behandlet med respekt og kærlighed i fremtiden,” siger Pernille Darling Rasmussen.

Her kommer SOS-mødrene ind i billedet som afgørende personer i de traumatiserede børns liv. SOS-mødrene har taget en toårig uddannelse, hvor de netop lærer at drage omsorg for børn, som både kan være meget kontakt-søgende og afvisende på samme tid, →

fordi de bærer på traumer, som forældreløse eller omsorgssvigtede børn ofte har med sig, når de flytter ind i en SOS-familie.

WILLIAM ER BLEVET TRYK OG GLAD

Derfor har Oluyemi spillet hovedrollen i den positive udvikling, William har gennemgået, siden han kom til børnebyen. I dag – syv år senere – er det tydeligt, at omsorg, kærlighed og en stabil hverdag har påvirket William positivt. Socialrådgiveren i Owu-ljebu-børnebyen fortæller, at William ikke er afhængig af andre, når han skal løse opgaver. Han kan koncentrere sig om skolearbejdet og er god til både matematik og til at tegne. Han kan også læse, selv om det går langsomt. Det hele er noget af en præstation, når man tænker på, at William aldrig havde gået i skole, da han flyttede ind i børnebyen. Williams selvtillid er vokset, og han taler frit og siger tingene, som de er. Fysisk og psykisk er hans udvikling god og som den skal være for en 14-årig.

Et af de problemer, der plagede William mest, er også blevet løst. Da William flyttede ind i børnebyen, ville hans mor ikke give slip på lillebror Samuel, selv om de lokale socialmedarbejdere fortalte hende, at Samuel havde brug for en stabil opvækst. William besøgte jævnligt sin mor og var altid ked af at efterlade Samuel. Når William tog hjem til børnebyen, spurgte han altid de voksne: "Vil I ikke nok sørge for, at min lillebror også kan bo her?"

I 2017 lykkedes det de sociale myndigheder at give Samuel en plads i børnebyen. I SOS Børnebyerne forsøger vi så vidt muligt altid at holde biologiske søskende

samlet. William er meget glad for at have Samuel hos sig, og de har mange gode stunder sammen. Det kan tydeligt mærkes, at han ikke skal bekymre sig om, hvordan Samuel har det. Han er lykkelig for, at de i dag bor sammen under gode forhold.

SOS-MØDRENE LØFTER VIGTIG OPGAVER

De positive virkninger af den modtagelse, William har fået i børnebyen af sin SOS-mor og de andre SOS-medarbejdere, er et godt eksempel på, at arbejdet for og med svigtede og forældreløse børn virker.

"Williams historie viser nogle vigtige pointer: Det er aldrig for sent, og jo før, man kan få børnene i stabile rammer, jo bedre," siger Pernille Darling Rasmussen.

"Børn samler hele tiden erfaringer, og det gode ved det er, at børn ikke "går i stykker" af enkelte dårlige oplevelser, men hvis bunken af dårlige erfaringer bliver meget stor, er opgaven med at komme ovenpå også tilsvarende større. Jeg synes, at Williams historie peger på, at det er meningsfuldt med en grundig uddannelse af SOS-mødrene. De løfter en ekstremt vigtig opgave, fordi netop de børn, der kommer til børnebyerne, er ekstra sårbare overfor svigt og skift."

Et tydeligt tegn på, at William har udviklet sig meget, siden han flyttede ind i børnebyen, er hans forhold til andre mennesker. I dag får han hurtigt venner, og det er ikke længere svært for ham at være social. Han leger med alle både derhjemme og i skolen. Det er en helt anden verden med helt andre muligheder for fremtiden, end da han og Samuel overnattede i Epes gader og samlede mad på lossepladsen. ■

Ekspert i omsorg

Hver familie ledes af en SOS-mor. En af hendes vigtigste opgaver er at skabe et kærligt hjem for de seks til 10 børn i familien. Hun har ansvaret for børnenes trivsel og udvikling, ligesom hun opdrager dem til at

tage ansvar, udvise empati og indgå i et fællesskab med andre. SOS Børnebyerne stiller høje krav til de personer, som får forældreansvaret for de børn, som vokser op i en børneby. SOS-mødrene skal kunne drage omsorg for børn, der kan være meget kontaktsøgende eller afvisende på grund af de tunge oplevelser, som forældreløse eller omsorgssvigtede børn har med sig. I alle lande er kvinderne igennem en grundig udvælgelsesproces med interviews og undersøgelse af deres fysiske og psykiske sundhed, inden de går i gang med uddannelsen. Uddannelsen tager to år og veksler mellem teori og praktik. På skemaet er fag som børnepsykologi og -sundhed, pædagogik og barnepleje, sund ernæring og madlavning, barnets rettigheder og husholdningsøkonomi. Derudover skal de alle først arbejde som tante (en hjælpemor) i børnebyen, inden de bliver mor for deres egen SOS-familie. Imens bliver de løbende evalueret og guidet af socialmedarbejdere og erfarne SOS-mødre.

MORS MAD.

Gallo pinto fra Costa Rica

Hver dag står SOS-mødre verden over i køkkenet og laver mad til deres SOS-familie. De ved, at et måltid kan være fyldt med minder, kultur og traditioner og kan skabe fællesskab og sprede kærlighed. Vi har fundet nogle af SOS-mødrenes bedste opskrifter frem til dig. I børnebyen Tres Ríos i Costa Rica laver SOS-mor Tania Gallo pinto til sine børn.

Foto: Jonas Villadsen

DU SKAL BRUGE:

- 2 spsk. olie
- 1 lille løg, hakket
- 1 dåse sorte bønner (ca. 340 g) eller 2 dl ukogte (skal blødes op i vand og forkoges)
- 1 rød peberfrugt, hakket
- 2 fed hvidløg, hakket
- 450 g kogt ris, gerne køleskabskolde rester, eller 2 ½ dl. ukogte
- 4 spsk. Salsa Lizano (eller til nød Worcestershire sauce)
- 1 tsk. spidskommen
- Evt. frisk, hakket koriander + friskpresset limesaft

Olie til stegning, salt og peber.

SÅDAN GØR DU:

Varm olien op i en stor gryde på medium varme. Sautér peberfrugt og løg, til løgene er gyldne og bløde. Tilføj hvidløg og lad det simre i et minuts tid. Tilføj de sorte bønner. Hvis du har kogt bønnerne selv, kan du med fordel hælde 150 ml af kogevandet med. Ellers bruges almindeligt vand. Tilsæt Salsa Lizano eller Worcestershire sauce samt spidskommen og rør rundt. Lad det simre i fem minutter, til retten er tyknet en smule. Rør forsigtigt de forkogte ris i retten. Varm hele retten op, til det meste af væsken er absorberet, uden at retten bliver tør, 3-5 min. Rør hakket koriander i, og smag til med Worcestershire sauce/salsa, limesaft, salt og peber. Se flere SOS Børneliv-opskrifter her: sosbornebyerne.dk/morsmad

ORDJAGT

B L O M S T E R Æ S
P Å F E R I E V C O
M A U R Q E N T N L
K A G R I L L M A D
B W L V U T I W Z C
U A E S O P P E A M
B K S Ø Y R P C I S
A V A R M E T B N X
D H N U J B T U R W
E K G I Å K F A R H

FIND OG VIND: Find 10 ord med temaet "sommer." Find ordene vandret, lodret og diagonalt. Send løsningsen til: SOSkonkurrence@sosbornebyerne.dk eller SOS Børnebyerne mærket "Ordjagt," Amerikavej 15C, 2. sal, 1756 København V. Vi trækker lod om fem SOS Børnebyerne-nøgleringe i flotte pangfarver.

Tak! Arv skaber børns fremtid

Et kendetegn for SOS Børnebyerne er vores loyale støtter. I 2019 valgte mere end 60 personer at testamenterere over 40 mio. kr. i alt til verdens udsatte børn. Det svarer til, at SOS Børnebyerne f.eks. ville kunne hjælpe ca. 38.000 børn og deres familier i et år med skolegang, medicin og hjælp til at klare sig selv*. En stor tak til og erindring om de mennesker, der i 2019 valgte at betænke SOS Børnebyerne. Se deres navne på træet her.

* Baseret på omkostningerne ved at drive familieindsatser i Etiopien